

# “TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ ĐÁNH GIÁ VAI TRÒ, BẢN LĨNH CÁCH MẠNG CỦA THANH NIÊN”

NGUYỄN ĐÌNH KHÁNH

UV BTV Tỉnh đoàn, Bí thư Đoàn thanh niên  
Công an tỉnh Nghệ An

**S**inh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò đặc biệt của thanh niên đối với sự nghiệp cách mạng. Để chuẩn bị cho việc truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam, tháng 5/1925, Người đã thành lập tổ chức Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên (ở Quảng Châu - Trung Quốc). Tại đây, Hồ Chí Minh đã mở những lớp huấn luyện, đào tạo cán bộ cách mạng đầu tiên mà tất cả học viên đều là thanh niên trí thức; ra tờ báo cách mạng đầu tiên lấy tên là báo Thanh niên...vv. Trong thư “Gửi thanh niên An Nam” viết năm 1925 (bức thư đầu tiên gửi về nước nhà sau khi ra đi tìm đường cứu nước), Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc nêu rõ định hướng cách mạng đất nước lúc bấy giờ, đó chính là: Muốn thức tỉnh dân tộc, trước hết phải thức tỉnh thanh niên. Người viết rằng: “Hỡi Đông Dương đáng thương hại! Người sẽ chết mất, nếu đám Thanh niên già cỗi của Người không sớm hồi sinh”. Bởi vì như Người nhận xét: “Tính trung bình, thanh niên chiếm độ 1 phần 3 tổng số nhân dân - tức là một lực lượng to lớn” ; và “thanh niên là bộ phận quan trọng của dân tộc”. Để hiện thực hoá tiềm năng đó thì trước hết cần phải đoàn kết, tập hợp thanh niên trong một tổ chức cách mạng. Người cho rằng: “Thanh niên ta rất hăng hái. Ta biết họ lòng hăng hái đó lại và điều dắt đúng đắn thì thanh niên sẽ thành một lực lượng rất mạnh mẽ”. Không chỉ nhìn nhận thanh niên là một lực lượng to lớn và mạnh mẽ, trong Bức thư gửi Hội nghị Thanh niên Việt Nam (tháng 8/1947) Hồ Chí Minh còn khẳng định: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Thật vậy, nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên”. Người đã nhìn thấy thanh niên là lực lượng nòng cốt để xây dựng xã hội mới, bởi:

“Thanh niên là người tiếp sức cách mạng cho thế hệ cách mạng đi trước đồng thời là người phụ trách, điều dắt thiếu niên nhi đồng - thế hệ thanh niên tương lai”.

“Thanh niên là người xung phong vươn lên phía trước trong công cuộc phát triển kinh tế, văn hóa trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội”.

“Thanh niên là lực lượng cơ bản trong bộ đội, công an và quân dân tự vệ, đang hăng hái giữ gìn trật tự, trị an, bảo vệ Tổ quốc” (Trích từ bài nói chuyện tại Đại hội toàn quốc lần thứ 2 của Hội LHTN Việt Nam, tháng 12/1961).

Theo từ điển Tiếng Việt, “bản lĩnh” là “đức tính tự quyết định một cách độc lập, thái độ, hành động của mình mà không vì áp lực bên ngoài mà thay đổi quan điểm”. “Cách mạng” là “Cuộc biến đổi lớn, theo chiều hướng tiến bộ, trong lĩnh vực nào đó”. Bản lĩnh cách mạng là phẩm chất tuyệt đối cần thiết đối với thanh niên Việt Nam, thể hiện trạng thái tinh thần bền vững, ổn định, định hướng chính trị đúng đắn, khả năng chủ động, nắm chắc tình hình trong mọi hoàn cảnh, biết lựa chọn phương án tối ưu, đưa ra được quyết định kịp thời, chính xác, hiệu quả để hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ dù là khó khăn nhất mà Đảng, Nhà nước, tổ chức, nhân dân tin tưởng giao phó. Hay nói cách khác, bản lĩnh cách mạng của thanh niên Việt Nam chính là “*dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm*” trước Đảng và Nhân dân, vì sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN.

*“Không có việc gì khó  
Chỉ sợ lòng không bền  
Đào núi và lấp biển  
Quyết chí ắt làm nên”*

Trong Bài thơ Bác tặng đơn vị thanh niên xung phong 312 làm đường tại xã Cẩm Giàng, huyện Bạch Thông, tỉnh Bắc Cạn mà Tuổi trẻ Việt Nam luôn khắc sâu, ghi nhớ: Người đã dạy thanh niên chúng ta về giá trị của bản lĩnh cách mạng, nó chính là “công cụ lợi hại” giúp cho tuổi trẻ “đào núi”, “lấp biển”, làm nên những việc hết sức to lớn tưởng chừng như

không thể thực hiện được. Và Người căn dặn chúng ta trong bất cứ hoàn cảnh nào phải luôn giữ vững bản lĩnh cách mạng, luôn nêu cao tinh thần dám nghĩ, dám làm, không nao núng tinh thần, không nản chí, vượt qua khó khăn gian khổ hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

Trong bản Di chúc, trước lúc đi xa, trong ngàn lời vàng quý báu dặn dò Đảng và Nhân dân ta, Người đã dành riêng một đoạn để nói về thanh niên: "ĐOÀN VIÊN VÀ THANH NIÊN ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa "hồng", vừa "chuyên". Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết". Tại đây, Người tiếp tục khẳng định vai trò to lớn và đặc biệt quan trọng của thanh niên đối với sự nghiệp cách mạng và tương lai của dân tộc, đất nước, đó chính là "những người thừa kế", là "thế hệ cách mạng" tiếp nối. Đồng thời, Người tái khẳng định bản chất rất tốt đẹp của ĐVTN Việt Nam là "mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ". Nhưng thanh niên chỉ "hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ" hay mới chỉ có "bản lĩnh" thôi thì chưa đủ. Chính vì vậy, Người đã căn dặn thêm rằng: "Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng" cho thanh niên, hình thành lớp thanh niên vừa "hồng" vừa "chuyên". Trong đó, "Hồng" hay "đạo đức cách mạng" theo tư tưởng của Người là "quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng; ra sức làm việc cho Đảng, giữ kỷ luật và thực hiện đúng đường lối chính sách của Đảng; đặt lợi ích của Đảng và của nhân dân lao động lên trên, lên trước lợi ích của cá nhân mình. Hết lòng hết sức phục vụ nhân dân. Vì Đảng, vì dân mà đấu tranh quên mình, gương mẫu trong mọi việc. Ra sức học tập chủ nghĩa Mác - Lê nin, luôn dùng tự phê bình và phê bình để nâng cao tư tưởng và cải tiến công tác của mình và cùng đồng chí mình tiến bộ".

Xuất phát từ quan điểm được nêu trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, ta nhận thấy rõ: "bản lĩnh" và "cách mạng" là hai thành tố có mối quan hệ biện chứng lẫn nhau trong tổng thể chung "bản lĩnh cách mạng" - một phẩm chất đặc biệt của thanh niên Việt Nam mà theo Bác việc bồi dưỡng là "một việc rất quan trọng và rất cần thiết". Trong đó, Thanh niên chỉ có "bản lĩnh" tức chỉ biết xung phong, dám nghĩ, dám làm mà không có định hướng chính trị đúng, không có lý tưởng, đạo đức cách mạng thì sẽ không thể quy tụ được sức mạnh to lớn của đông đảo thanh niên phục vụ công cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa; thậm chí gây phá hoại, tổn hại đến cách mạng. Ngược lại, khi tính "cách mạng" được nâng

cao, việc tu dưỡng đạo đức cách mạng được thực hiện thường xuyên chính là cơ sở để thanh niên rèn luyện, nâng cao bản lĩnh của mình, "khi gặp thuận lợi và thành công cũng vẫn giữ tinh thần gian khổ, chất phác, khiêm tốn", "khi gặp khó khăn, gian khổ, thất bại, cũng không sợ sệt, rụt rè, lùi bước. Vì lợi ích chung của Đảng, của cách mạng, khi cần thì sẵn sàng hy sinh cả tính mạng của mình cũng không tiếc".

Trong lịch sử hình thành và phát triển, cùng chung sứ mệnh với tuổi trẻ cả nước góp sức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, lớp lớp ĐVTN Công an Nhân dân luôn xung kích, sáng tạo, lập nhiều chiến công xuất sắc, thể hiện vai trò là lượng nòng cốt trong công tác đảm bảo an chính trị, trật tự an toàn xã hội; đi đầu trong thực hiện các phong trào tình nguyện vì cộng đồng, vì Nhân dân phục vụ. Tại Nghệ An, Đoàn Thanh niên Công an tỉnh với tổng số hơn 4.000 ĐVTN đang công tác tại các phòng, Công an huyện, thành, thị và Công an các xã trên địa bàn. Tuyệt đại bộ phận ĐVTN đã kế thừa và phát huy tốt truyền thống vẻ vang của lực lượng CAND, nêu cao phẩm chất trung thành - tận tụy, mưu trí - dũng cảm, đoàn kết sáng tạo, sẵn sàng chịu gian khổ, hy sinh để hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao; là lực lượng chủ công trong điều tra, khám phá các chuyên án đặc biệt quan trọng; trong triển khai nhiệm vụ cải cách hành chính... đảm bảo tuyệt đối an toàn tình hình an ninh trật tự trên địa bàn. Nhiều tấm gương thanh niên Công an Nghệ An đã nêu cao tinh thần chiến đấu "vì nước quên thân, vì dân phục vụ", thậm chí hy sinh trong đấu tranh phòng, chống tội phạm. Tuổi trẻ CANA vinh dự có 03 cá nhân được Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tuyên dương là gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu; 10 đoàn viên, thanh niên được trao tặng giải thưởng "Thanh niên Công an tiêu biểu và hàng trăm ĐVTN được tặng thưởng các danh hiệu cao quý của Đảng, Nhà nước. Tiêu biểu có thể kể đến như Thiếu tá Ngô Anh Tuấn, gương mặt trẻ tiêu biểu năm 2020, được Chủ tịch nước tặng thưởng Huân chương Chiến công hạng Ba vì có thành tích đặc biệt xuất sắc trong đấu tranh phòng chống tội phạm; Đại úy Sầm Quốc Nghĩa gương Thanh niên Công an Nghệ An tiêu biểu đã anh dũng hy sinh trong khi đấu tranh với tội phạm ma túy, được Chủ tịch nước truy tặng Huân chương dũng cảm. Cùng với đó, trong những năm qua, lực lượng ĐVTN Công an Nghệ An đã phát huy tốt phong trào "Thanh niên tình nguyện" với hàng trăm Ngôi nhà tình nghĩa được xây mới, tu sửa; hàng ngàn cuốn sổ tiết kiệm tình thương... được trao tặng cho các hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn; các hoạt động xung kích giúp dân phòng, chống dịch bệnh, thiên tai... đã góp phần thiết thực cho việc ổn định, phát triển kinh tế xã hội của địa phương; ghi đậm nét hình ảnh Tuổi trẻ Công

an Nghệ An bản lĩnh, nhân văn, vì Nhân dân phục vụ trong lòng nhân dân, cấp ủy, chính quyền. Đoàn Thanh niên Công an tỉnh được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen vì thành tích xuất sắc trong sự nghiệp xây dựng vào bảo vệ Tổ quốc, 12 năm liền được xếp loại Đơn vị xuất sắc tiêu biểu và nhiều phần thưởng cao quý khác. Xứng đáng với niềm tin yêu, kỳ vọng của Bác Hồ đối với thanh niên trong đó có lực lượng ĐVTN Công an Nghệ An.

Hiện nay, trước xu thế hội nhập sâu rộng, toàn diện và sự thay đổi của thế giới bởi cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, yêu cầu nhiệm vụ mà Tổ quốc đặt ra đối với thế hệ trẻ sẽ càng to lớn, ĐVTN Công an Nghệ An nói riêng hay Tuổi trẻ cả nước cần phải làm gì để tiếp tục khẳng định được vai trò to lớn của mình trong sự nghiệp cách mạng nước nhà, phải làm gì để tiếp tục thể hiện được bản lĩnh cách mạng, tiếp nối truyền thống của thế hệ cha anh đi trước, những con người tuyệt đối trung thành với Đảng, "chỉ biết còn Đảng còn mình", "hết lòng hết sức phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân"; mưu trí, dũng cảm, quyết đoán trong chiến đấu, công tác; nhân ái, nghĩa tình trong cuộc sống đời thường. Tại Chương trình tọa đàm ngày hôm nay, tôi xin mạnh dạn đưa ra một số giải pháp:

Trước hết, tuổi trẻ cần phải "dám nghĩ". Để "dám nghĩ", mỗi người phải tích cực học tập, nghiên cứu để tiếp thu tri thức của nhân loại và của thế hệ đi trước. Phải tập trung học tập, nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, trong đó có lý luận của Chủ nghĩa Mác, tư tưởng Hồ Chí Minh và các chủ trương, quan điểm của Đảng ta về bảo vệ Tổ quốc và ANTT; lý luận về công tác Công an nói chung, về nghiệp vụ công tác công an nói riêng. Bên cạnh đó, là các tri thức trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội như văn hóa, pháp luật, khoa học, công nghệ. Một nội dung quan trọng của "dám nghĩ" là đòi hỏi mỗi ĐVTN phải biết chuyển hóa trí thức của nhân loại; của thế hệ đi trước thành tri thức của mình. Từ đó "dám nghĩ" về trách nhiệm của bản thân trước sự nghiệp bảo vệ và xây dựng Tổ quốc, như lời Bác dạy "đừng hỏi nước nhà đã cho mình những gì. Mà phải tự hỏi mình đã làm gì cho nước nhà". Suy nghĩ, trăn trở để hoàn thành tốt hơn nhiệm vụ được giao, cần làm gì để nâng cao chất lượng, hiệu quả phong trào Đoàn. "Dám nghĩ" ở đây cũng có nghĩa, từng ĐVTN cần thường xuyên học tập, làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, thấm nhuần 06 điều Bác Hồ dạy Công an Nhân dân, tu dưỡng đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân, đặt lợi ích tập thể, lợi ích Nhân dân lên trên hết; thấy đúng phải bảo vệ, thấy sai phải đấu tranh, không dĩ hòa vi quý; sống có trách nhiệm với chính mình, với gia đình và xã hội.

Từ "dám nghĩ" chúng ta phải "dám làm", đây là

một quá trình chuyển hóa từ "lượng" sang "chất". Một khi đã được trang bị đầy đủ những kiến thức cần thiết, tuổi trẻ Công an Nghệ An sẽ đủ năng lực tư duy phân tích, tự tin vào khả năng phân tích của mình và mạnh dạn, tự tin hành động. Trong công việc, mọi người sẽ có đủ tự tin (vì có đủ năng lực, trình độ và quyết tâm) thực hiện nhiệm vụ được giao; đào sâu suy nghĩ, mạnh dạn tham mưu để xuất lãnh đạo những chủ trương, giải pháp cả trước mắt và lâu dài liên quan đến nội dung mình phụ trách. Trong tổ chức thực hiện, mỗi ĐVTN phải thể hiện rõ vai trò của tuổi trẻ, xung kích, tình nguyện, không ngại khó khăn, gian khổ, sẵn sàng làm tăng ca, tăng giờ sẵn sàng làm nhiệm vụ tăng cường cho cơ sở, vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn, vất vả. Cao hơn nữa, trên những trận địa nóng bỏng như hiện nay như trận địa đấu tranh tư tưởng, mỗi người sẽ đủ tự tin tham gia cuộc đấu tranh phản bác các luận điệu sai trái, thù địch. Trong công tác xây dựng lực lượng, những ĐVTN, đảng viên trẻ đủ tự tin khi phê bình và tự phê bình; tích cực tham gia đấu tranh phòng, chống "tự diễn biến", "tự chuyển hóa". Cũng đừng quên, thế hệ trẻ hôm nay cũng thể hiện bản lĩnh cách mạng khi biết tự bảo vệ mình. Tự bảo vệ không có nghĩa là thế hệ trẻ hôm nay tích lũy đủ "lượng" để miễn nhiệm mọi tác động tiêu cực của cơ chế thị trường và hoạt động phá hoại của các thế lực thù địch; nó còn bao hàm yêu cầu thế hệ trẻ phải biết phản biện, biết bảo vệ (có căn cứ) ý kiến của mình và bảo vệ chính mình khi có ý kiến nhận xét, đánh giá không đúng.

Điều cuối cùng chúng tôi xin đề cập đến là yếu tố "dám chịu trách nhiệm". Cuộc sống thật muôn màu và nhiều yếu tố bất ngờ. Vì vậy, với ngay cả những tính toán khoa học nhất vẫn có thể có xác suất xấu xảy ra. Do đó, quyết định của mỗi người, dù đã rất cẩn trọng, lường hết các khả năng, thực tế vẫn có thể diễn ra ngoài ý muốn. Chính ở điểm này, yếu tố "dám chịu trách nhiệm" được nhấn mạnh. Đối với công tác công an, yếu tố này càng quan trọng, vì đôi khi một sai sót nhỏ có thể dẫn đến hậu quả đặc biệt lớn, tác động đến vận mệnh của chế độ hoặc sinh mệnh chính trị của một con người. Mặt khác, tính chất công an có nhiều đặc thù, đôi khi có những việc mỗi cá nhân phải độc lập tác chiến, vì vậy khi xảy ra sai sót không ai biết, có những sai sót có hậu quả ngay tức khắc; có những sai sót tiềm ẩn hậu quả khôn lường nếu không được khắc phục. Đây là lúc cần đến bản lĩnh cách mạng, "dám chịu trách nhiệm". Một thanh niên có bản lĩnh cách mạng sẽ nhận thức được sai lầm thuộc về mình nhưng hậu quả gây ra sẽ ảnh hưởng đến tập thể; vì vậy dám nhận trách nhiệm, lập tức ngăn chặn, khắc phục hậu quả xảy ra, tự rút kinh nghiệm, đứng dậy từ nơi vấp ngã, lấy bài học để giúp cho bản thân ngày càng trưởng thành, bản lĩnh hơn.